

Minimální preventivní program

Školní rok 2023/2024

Obsah:

1. Základní údaje o škole
2. Analýza současného stavu školy
3. Témata primární prevence
4. Školní metodik prevence
5. Konkrétní cíle a jak jich chceme dosáhnout
6. Způsob prezentace MPP
7. Seznam ostatních aktivit, projektů realizovaných v oblasti RCH
8. Přehled spolupracujících organizací
9. Navržený způsob realizace MPP
10. Evaluace
11. Doporučené přílohy

1. ZÁKLADNÍ ÚDAJE O ŠKOLE

Název a adresa školy, pro kterou platí tento MPP	Jazykové gymnázium Pavla Tigrida, Ostrava – Poruba, příspěvková organizace G. Klimenta 493/3 708 00 Ostrava-Poruba		
Jméno a příjmení ředitele	Monika Kocháňová		
Telefon na ředitele	596912198		
E-mail na ředitele	profesor@jazgym-ostrava.cz		
Jméno školního metodika prevence	Zuzana Batková		
Telefon	607 571 622		
E-mail	batkovaz@jazgym.cz		
Specializační studium		Studium pro metodiky prevence DVPP pod č.j: MSMT- 7954 / 2019-1-229.	
Realizátor vzdělávání	AZ Help, zs, Chopinova 523/10, 702 00 Ostrava - Přívoz IČ: 60459131		
Jméno výchovného poradce	Andrea Mléčková		
Telefon	774 282 284		
E-mail	mleckovaa@jazgym.cz		
Specializační studium	Ano-Výchovné poradenství		
Realizátor vzdělávání	OU		
Jméno školního psychologa	----		

2. Analýza současného stavu školy

Počet studentů	cca 517 (dle aktuální situace) ve čtyřletém a šestiletém studiu
Počet pedagogů	cca 50

- Ve škole funguje monitorovací systém rizikového chování žáků. Spočívá v odhalování nežádoucích projevů chování žáků. Je založen na spolupráci školní metodičky prevence s výchovnou poradkyní, školním psycholožkou, třídními učiteli, ostatními pedagogickými i nepedagogickými

pracovníky školy. Cílem tohoto systému je podchycení rizikového chování jednotlivých žáků a následná odborná intervence při řešení rizikového chování žáků tak, aby nedocházelo k vyhocení konfliktních situací a k narušování optimálního sociálního klimatu ve třídě či škole.

- Učitelé informují školního metodika prevence o výchovných problémech žáků. Školní metodik prevence vede evidenci výskytu rizikového chování žáků ve škole a při aktivitách pořádaných školou. Podle závažnosti jednotlivých případů řeší rizikové chování žáků, přičemž postupuje dle krizových scénářů (viz Krizové plány Jazykového gymnázia P. Tigrida) doporučených metodických pokynů MŠMT, školního řádu, úzce spolupracuje s výchovnou poradkyní a školní psycholožkou a vedením školy. Závažnější případy konzultuje s okresním metodikem prevence či dalšími odborníky z organizací zabývajících se problematikou primární prevence rizikového chování a z organizací poskytujících odbornou pomoc.

- Učitelé konzultují se školní metodičkou prevence jednotlivé případy rizikového chování žáků a hledají společně s třídním učitelem žáka nejlepší způsob řešení daného problému.

- Díky systému aktivní a komplexní primární prevence a účinné spolupráci s odborníky (viz níže), se stále daří ve škole nežádoucím negativním jevům do značné míry předcházet. Nemnohé případy, které se vyskytly (problematické vztahy ve třídě, náznaky kyberšikany, sebepoškozování), řeší školní metodik prevence bez prodlení ve spolupráci s výchovným poradcem a školní psycholožkou. Vždy je analyzována situace a hledáme nejvhodnější postupy a opatření. Ve spolupráci s třídními učiteli jsou poté upraveny další postupy v primární i sekundární prevenci. V součinnosti především s výchovným poradcem, ŠMP a s ostatními učiteli situace zvládáme bez dalších problémů. Podle potřeby jsou záležitosti konzultovány nebo řešeny také s vedením školy a samozřejmě s rodiči či zákonnými zástupci, pokud to situace vyžaduje. Veškerá opatření pak se týkají jak způsobu a systému práce učitelů, tak žáků samotných (viz mimo jiné také např. úprava Školního řádu apod.)

- Nejzávažnější případy rizikového chování žáků jsou projednávány výchovnou komisí nebo pedagogickou radou. Méně závažná opakovaná porušování školního řádu projednává školní metodická prevence s třídními učiteli, žáky a jejich zákonnými zástupci.
- Různé informace o žácích získávají učitele z dotazníkových šetření, anket, slohových prací, esejí, rozhovorů se žáky a pozorováním jejich činnosti při různých aktivitách. V případě online výuky je možné některé aktivity realizovat i distančním způsobem a v případě potřeby žákům bude poskytována i potřebná podpora, a to způsobem, který umožní aktuální situace.

3. Témata primární prevence

a) předcházení zejména následujícím rizikovým jevům v chování žáků:

- záškoláctví,
- kyberšikana, vandalismus, další formy násilného chování,
- rasismus, xenofobie
 - užívání návykových látek (tabák, alkohol, omamné a psychotropní látky)
- patologické hráčství
- rizika výživových experimentů.

b) rozpoznání a zajištění včasné intervence zejména v případech:

- domácího násilí,
- šikany a kyberšikany,
- poruch příjmu potravy

4. Školní metodik prevence

Za realizaci Minimálního preventivního programu zodpovídá školní metodik prevence. Úkolem metodika je průběžně spolupracovat s členy Školního poradenského pracoviště a informovat pedagogické pracovníky o všem podstatném z dané oblasti. Ve spolupráci s ostatními zaměstnanci školy řeší konkrétní problémy žáků a vede příslušnou dokumentaci. Díky dobré spolupráci všech pracovníků školy je pedagogický sbor průběžně informován o individuálních potřebách jednotlivých žáků. Výchovné a vzdělávací problémy jsou průběžně řešeny tak, aby byly optimalizovány vztahy mezi žáky a pedagogickými pracovníky. Ve školním řádu gymnázia jsou vymezena přiměřená pravidla, jako je zákaz držení, nošení, rozšiřování a používání návykových látek a zákaz manipulace s nebezpečnými předměty ve škole a při akcích pořádaných školou. Stejně tak obsahuje zákaz držení a nošení zbraní a jiných nebezpečných látek.

Školní metodik prevence shromažďuje materiály a dokumenty k dané problematice, zajišťuje

jejich distribuci mezi studenty, pedagogy i zákonnými zástupci. Ve spolupráci s vedením školy zajišťuje pro žáky výchovné programy k dané tématice, ve spolupráci s ostatními pedagogy vytváří projekty, které mají vést ke zvýšení odolnosti studentů vůči sociálně patologickým jevům.

Školní metodik prevence shromažďuje dostupné informace o institucích, organizacích a odbornících, kteří působí v oblasti prevence v okrese. Důležitá telefonní čísla jsou sdělena učitelům a vhodným způsobem i žákům a jejich zákonným zástupcům. Důležité informace jsou žákům sdělovány na nástěnce ŠMP umístěné ve škole nebo na stránkách školy.

5. Konkrétní cíle a jak jich chceme dosáhnout:

- závislosti - drogy, alkohol, cigarety - ve spolupráci s PPP a vedením školy
- šikana, vztahy v kolektivu – průběžně na poradách ped. pracovníků a DVPP, Policie ČR
- extremismus, rasismus, sekty – ve spolupráci s předmětovou sekcí D a Zsv a dalšími vyučujícími
- záškoláctví – ve spolupráci s vedením školy průběžně, tř. učitelů, na poradách ped. pracovníků, spolupráce s VP a rodiči, důsledná evidence a včasné řešení potenciálně rizikových jevů v této oblasti
- etická výchova a další témata dle možností, potřeb a zájmu vedení školy a učitelů
- poruchy příjmu potravy – Anabel, ve spolupráci s předmětovou sekcí Bi a Tv
- duševní zdraví – spolupráce s PPP, Spirála, Narativ katedry psychologie FF OSU

6. Způsoby prezentace MPP

a. žáci/studenti: prevence ve výuce a při ostatních aktivitách nabízených školou –

Ve spolupráci s výchovným poradcem, třídními učiteli a ředitelkou školy je poskytována žákům a jejich rodičům konzultace v problémech rizikového chování. I nadále zůstává v MPP i pro školní 2023/2024 zájem o spolupráci s PPP aj., zájem o pozývání odborníků na jednotlivé problematiky: lékaře, kriminalistu aj. Také pro tento školní rok budeme **nabízet rodičům konzultace se ŠMP v rámci dnů pravidelných konzultací o prospěchu a chování či třídních schůzek**, popř. dle individuální domluvy.

b. rodiče:

Především **prostřednictvím třídních učitelů a ostatních učitelů**, kteří jednotlivé žáky znají nejlépe. Konzultace se ŠMP podle aktuální potřeby kdykoliv. Konzultační hodiny ŠMP viz webové stránky. Pokračovat v proškolení rodičů v problematice sociálně patologických jevů - aktuální situace, diagnostika, řešení, prevence formou přednášky a besedy s pozvaným odborníkem (spolupráce s odborníky Mě Policie, PPP aj.).

c. třídní učitelé a ostatní pedagogové: podpora vzdělávání, řešení konkrétních případů dle potřeby, intervence ve třídách dle potřeby žáků a skupin,

d. výchovná poradkyně: příprava a zajištění adaptačně vzdělávacího kurzu, předávání informací, konzultace s rodiči a žáky, vedení spisové agendy, společně vedené pohovory se žáky, třídami, rodiči

e. vedení školy: plánování akcí, pravidelné konzultace, finanční a materiální zabezpečení, nadále trvá zájem o školního psychologa

7. Seznam ostatních aktivit, projektů realizovaných v oblasti prevence RCH

Organizace volnočasových aktivit pro žáky

- návštěva divadelních představení v ostravských divadlech,
- taneční kurzy pro studenty 2. ročníku a kvarty,
- kroužky: anglický klub, bojové sporty, školní sbor,
- škola se aktivně podílí na přípravě a organizaci sportovních utkání v odbíjené, košíkové atd.
- sportovní soutěže v období Vánočních svátků,
- výtvarné výstavy a soutěže,
- vánoční koncert studentů.

8. Přehled spolupracujících organizací a odborníků podílejících se na prevenci RCH ve škole, šk. zařízení.

ACET ČR z.s. – využíváme lektory Acetu, především v oblasti prevence kyberšikany, vztahové problematiky, prevence závislostí (vč. drogové)

PAVUČINA Občanské sdružení DEN pobočka Ostrava - dlouhodobá spolupráce

Policie ČR – pravidelná spolupráce v rámci primární prevence

lékaři – FN sP Ostrava-Poruba, odborníci (PPP, krizová centra, OHS, Poradna pro ženy a dívky, Modrá linka, Anabell),

organizace nabízející volnočasové aktivity pro žáky atd. – **dle aktuální potřeby**

Člověk v tísni – studentské projekty, vzdělávání pedagogů

filmy Davida Vignera s tematikou prevence a programy, které navazují

filmy z programu Jeden svět

AZ Help

Narativ - Katedra psychologie FF OSU

MuDr. Jan Šula (gynekolog) – program vztahů, pohlavní nemoci, bezpečný sex

Terapeutická skupina EXIT – Posláním této sociální služby je poskytovat podporu nezletilým a mladým dospělým, kteří se v důsledku škodlivého užívání návykových látek či hazardního hraní ocitli v nepříznivé sociální situaci

9. Navržený způsob realizace MPP

- **Adaptační pobyty** pro žáky 1. ročníků a Primy, readaptační pobyt pro 3.E
- Třídnické hodiny
- Sociometrie – na žádost třídních učitelů, rodičů a dle potřeby
- Dotazníková šetření (např. klima školy, spokojenost atp.)
- Výchování „animátorů“ (žáci, kteří mají zájem spolupracovat při realizaci adaptačních pobytů)
- Vzdělávání pedagogických pracovníků -dle aktuální nabídky
- Spolupráce se školním parlamentem
- Charitativní akce/projekty
- Besedy a přednášky – dle aktuální nabídky
- Den otevřených dveří
- Informační nástěnka

10. Evaluace – způsoby hodnocení efektivity

Témata, na která se zaměříme zůstávají podobná jako v uplynulém šk. roce: 2022/2023

- zvyšování sebevědomí žáků, rozvoj osobnosti žáků, vnímání individuálních odlišností dětí mezi sebou

- zdůraznění a opakování pravidel respektujícího soužití mezi žáky a učiteli a žáky navzájem s důrazem na obsah pojmů úcta, sebeúcta, důvěra, komunikace a vzájemný respekt

- rozvíjení komunikativních dovedností žáků, umění řešení konfliktů, schopnosti klást otázky, vyjádřit svůj názor a umění asertivního jednání

- práce v kolektivu, vzájemná pomoc, pozitivní citové naladění, řešení stresu, životospráva, zdravý životní styl, schopnost vyhledat pomoc

- pravidla soužití ve skupině, aktivní naslouchání, pravdivost, důvěryhodnost, tolerance k menšinám a jiným názorům, vyrovnání se s neúspěchem, obrana před manipulací, zdravé postoje k návykovým látkám, právní vědomí, sexuální výchova,
- diskutujeme o vlivu masmédií na člověka a učíme žáky umění rozlišit v masmédiích správné, objektivní informace a nenechat se zmanipulovat
- téma diskriminace a netolerance v nejširším kontextu – např. filmy z programu Jeden svět.
- trvale nebo podle aktuální potřeby spolupracujeme s PPP Ostrava, Městskou Policií, Policií ČR, s Centrem pro rodinu a sociální péči o. s, Ostrava, s centrem Anabell, Krizovým centrem pro děti a rodinu, Poradnou pro rodinu, manželství a mezilidské vztahy a s dalšími organizacemi (Linka důvěry, Charita, Fond ohrožených dětí, lékaři /pediatři, psychiatři/ apod.), nově navazujeme spolupráci s organizací AZ Help
- aktivní zapojení studentů do nejrůznějších projektů napříč předměty
- využití nabídky filmových zpracování preventivní programů a okruhů ve filmech Davida Vignera a navazující práce s nimi– viz také Prevence-info.cz

11. Doporučené přílohy MPP

Zákony –

Zákon. č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (Školský zákon)

- Zákon o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů č. 563/2004 Sb.

Vyhlášky –

Vyhláška o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních č. 72/2005 Sb. dle Školského zákona č. 561/2004 Sb

- Vyhláška o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditačních komisí a kariérním systému pedagogických pracovníků č. 317/2005Sb.

Metodické pokyny –

Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže, č.j.: 20006/2007 – 51

- Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance, č.j.: 14423/99-22

- Metodický pokyn ministra k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č.j.: 24 246/2008-6
- Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví, č.j.: 10194/2002 –14
- související normy: Zákon o sociální potřebnosti č. 422/2003 Sb. (novela zákona č. 482/1991 Sb.) – ohlašovací povinnost školy při neomluvených hodinách; Zákon o sociálně-právní ochraně dětí č. 359/1999 Sb. – více o ohlašovací povinnosti školy
- Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.: 25884/2003-24
- související norma: Zákon o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže č. 218/2003 Sb.
- Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT Č.j.: 37 014/2005-25

V Ostravě dne 4. 9. 2023

Školní metodik prevence

Mgr. Zuzana Batková